

Byla C-723/22

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2022 m. lapkričio 24 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Oberlandesgericht München (Vokietija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2022 m. lapkričio 24 d.

Apeliantė:

Citadines Betriebs GmbH

Kita apeliacinio proceso šalis:

MPLC Deutschland GmbH

**OBERLANDESGERICHT MÜNCHEN (MIUNCHENO AUKŠTESNYSIS
APYGARDOS TEISMAS)**

<...>

NUTARTIS

Byloje

MPLC Deutschland GmbH, <...> Vachenheimas,

– ieškovė ir kita apeliacinio proceso šalis –

<...>

prieš

Citadines Betriebs GmbH, <...> Ešbornas,

– atsakovę ir apeliantę –

<...>

dėl autorių teisių į serialą „Wickie und die starken Männer, Staffel 1 Episode 3 (Der Donnergott)“ („Vikis ir stiprūs vyrai“, 1 sezonas, 3 serija („Griaustinio dievas“)) pažeidimo

Oberlandesgericht München <...> 29-oji civilinių bylų kolegija, atsižvelgdama į 2022 m. lapkričio 24 d. teismo posėdį, 2022 m. lapkričio 24 d.

nutarė:

- I. Bylos nagrinėjimas <...> sustabdomas.
- II. Pagal SESV 267 straipsnį Europos Sąjungos Teisingumo Teismui dėl
 - 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (toliau – Informacinės visuomenės direktyva) 3 straipsnio 1 dalies

išaiškinimo teikiamas šis prejudicinis klausimas:

- ar Informacinės visuomenės direktyvos 3 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiama nacionalinės teisės norma arba praktika, pagal kurią fizinių priemonių viešam paskelbimui, kaip antai televizorių viešbučio kambariuose arba sportui skirtose patalpose, teikimas laikomas viešu paskelbimu tuomet, kai, nors transliacijos signalas į fizines priemones papildomai persiunčiamas viešbučiui priklausančiu kabeliniu paskirstymo įrenginiu, ši kabelinė retransliacija yra teisėta, nes viešbutis tam turi licenciją?

Motyvai

Šalys prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiame teisme ginčijasi dėl to, ar atsakovė, kuri yra viešbučio valdytoja, pažeidė ieškovei (kaip ji pati tvirtina) priklausančią teisę viešai skelbti vieną televizijos serialo „Wickie und die starken Männer“ seriją, nes ją buvo galima matyti visuomeninio transliuotojo televizijos kanalu per atsakovės viešbučio kambariuose ir sportui skirtose patalpose esančius televizorius, į kuriuos transliacijos signalas viešbučiui priklausančiu kabeliniu paskirstymo įrenginiu buvo persiunčiamas teisėtai, nes atsakovė tam turi licenciją.

1. Teisinis pagrindas

a) Sąjungos teisė

Informacinės visuomenės direktyvos konstatuojamosios dalys (ištraukos):

(23) Ši direktyva turėtų dar labiau suderinti autorius teisę viešai paskelbti kūrinį. Ši teisė turėtų būti suprantama plačiai, kaip apimanti bet kokį viešą paskelbimą visuomenės nariams, nesantiems toje vietoje, iš kurios skelbiama. Ši teisė turėtų apimti bet kokį kūrinio transliavimą ar retransliavimą laidais ar bevielėmis priemonėmis, įskaitant transliavimą per radiją ar televiziją. Ši teisė neturėtų būti taikoma jokiems kitiems veiksams.

(27) Vien tik fizinių priemonių teikimas viešam paskelbimui savaime nereiškia viešo paskelbimo pagal šią direktyvą.

(32) Ši direktyva nustato išsamų atgaminimo teisės ir viešo paskelbimo teisės išimčių ir apribojimų sąrašą. Kai kurios išimtys arba apribojimai prireikus taikomi tik atgaminimo teisei. Šiame sąrašė deramai atsižvelgiama į skirtingas valstybių narių teisės tradicijas ir kartu siekiama užtikrinti veikiančią vidaus rinką. Valstybės narės turėtų laikytis nuoseklaus šių išimčių ir apribojimų taikymo, kuris bus įvertintas ateityje apžvelgiant įstatymų įgyvendinimą.

Informacinės visuomenės direktyvoje, be kita ko, nustatyta:

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva reglamentuoja teisinę autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugą vidaus rinkos sistemoje, ypač atsižvelgiant į informacinę visuomenę.

3 straipsnis

Teisė viešai paskelbti kūrinius ir teisė kitus objektus padaryti viešai prieinamus

1. Valstybės narės nustato autoriams išimtinę teisę leisti arba uždrausti bet kokį savo kūrinių viešą skelbimą laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis, įskaitant savo kūrinių padarymą viešai prieinamais tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku.

b) Nacionalinė teisė

Vokietijos *Urheberrechtsgesetz* (Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas, toliau – *UrhG*) 15 straipsnyje nustatyta (ištraukos):

2. Autorius taip pat turi išimtinę teisę viešai paskelbti savo kūrinį nematerialia forma (viešo paskelbimo teisė). Viešo paskelbimo teisė visų pirma apima:
 - 1) pateikimo, atlikimo ir demonstravimo teisę (19 straipsnis);
 - 2) kūrinio padarymo viešai prieinamo teisę (19a straipsnis);
 - 3) transliavimo teisę (20 straipsnis);
 - 4) paskelbimo naudojant vaizdo ar garso laikmenas teisę (21 straipsnis);
 - 5) transliuojamų kūrinių ir kūrinių, kurie buvo padaryti viešai prieinami, paskelbimo teisę (22 straipsnis).

UrhG 20 straipsnyje nustatyta:

Transliavimo teisė yra teisė kūrinių transliuojant, pavyzdžiui, radijo, televizijos, palydoviniu ar kabeliniu ryšiu arba panašiomis techninėmis priemonėmis, padaryti prieinamą visuomenei.

UrhG 20b straipsnyje, be kita ko, nustatyta:

1. Teisė transliuojamą kūrinių retransliuoti kaip tuo pat metu transliuojamą visą ir nepakeistą programą (retransliacija) gali būti suteikiama tik kolektyvinio administravimo organizacijai. Tai netaikoma:
 - 1) teisėms į kūrinių, kuris transliuojamas tik internete;
 - 2) teisėms, kurias transliuotojas pareiškia dėl savo transliacijų.

UrhG 22 straipsnyje nustatyta:

Transliuojamų kūrinių paskelbimo ir kūrinių, kurie buvo padaryti viešai prieinami, paskelbimo teisė yra teisė naudojant ekraną, garsiakalbį arba panašias technines priemones transliuojamą kūrinių ir kūrinių, kuris buvo paskelbtas jį padarant viešai prieinamą, padaryti viešai matomą ar girdimą. Atitinkamai taikoma 19 straipsnio 3 dalis.

2. Pagrindinės bylos aplinkybės

- a. Ieškovė, pagal Vokietijos teisę veikianti nepriklausoma, pelno siekianti kolektyvinio administravimo organizacija, reikalauja iš atsakovės, viešbučio valdytojos, nustoti viešai skelbti vieną televizijos seriale „Wickie und die starken Männer“ seriją, t. y. transliuoti ją per atsakovės viešbučio Miunchene kambariuose ir sportui skirtoje patalpoje esančius televizorius tiek, kiek transliacijos signalas į juos persiunčiamas bendraašiu arba duomenų kabeliu.

Ieškinys grindžiamas 2019 m. lapkričio 17 d. 6.20 val. įvykusių įvykiu, kai viešbučio svečiai X ir dar trys asmenys savo kambarielyje per viešbučio televizorių pažiūrėjo visuomeninio transliuotojo televizijos kanalu transliuotą vieną seriale seriją. X tą seriją pažiūrėjo ir sportui skirtoje viešbučio patalpoje.

Imtuvų atsakovė nebuvo įjungusi, televizijos signalas į televizorius buvo persiunčiamas tuo pat metu ir nepakeistas viešbučiui priklausančiu kabeliniu paskirstymo įrenginiu. Dėl kabelinės retransliacijos atsakovė yra sudariusi visapusišką licencijų sutartis su Vokietijos kolektyvinio administravimo organizacijomis.

Atsakovės nuomone, dėl to, kad turi kabelinės retransliacijos licenciją, ji turi teisę savo svečiams per kambariuose ir sportui skirtoje patalpoje esančius televizorius rodyti laisvai prieinamu visuomeninio transliuotojo televizijos kanalu transliuojamas laidas.

Ieškovė, priešingai, laikosi nuomonės, kad atsakovė, kalbant tiek apie viešbučio kambariuose, tiek apie sportui skirtoje patalpoje esančius televizorius, pažeidžia autorių teises, nes viešbučiui priklausančiu kabeliniu paskirstymo įrenginiu persiūsdama transliacijos signalą ji pažeidžia viešo paskelbimo teisę. Tai, kad atsakovė su kolektyvinio administravimo organizacijomis yra išsprendusi kabelinės retransliacijos teisės klausimą, šiuo atveju nėra reikšminga.

- b. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas linkęs manyti, kad nacionalinės teisės nuostatos, kuriomis į nacionalinę teisę perkelta Informacinės visuomenės direktyvos 3 straipsnio 1 dalis, konkrečiai – *UrhG* 22 straipsnis ir *UrhG* 20b straipsnio 1 dalis, aiškinamos kartu su *UrhG* 15 straipsnio 2 dalies 3 ir 5 punktais, turi būti suprantamos taip, kad pagal direktyvą atitinkantį aiškinimą, atsižvelgiant į 27 konstatuojamąją dalį, vien tik imtuvų teikimas dar negali būti laikomas viešu paskelbimu (žr. Teisingumo Teismo sprendimo *Stirn ir SAMI/ Fleetmanager*, EU:C:2020:268, 35 punktą ir Sprendimo *SGAE*, EU:C:2006:764, 46 punktą), bet ši teisė vis dėlto pažeidžiama, nes signalas viešbučiui priklausančiu kabeliniu paskirstymo įrenginiu iš anksto persiunčiamas į

imtuvus (Teisingumo Teismo sprendimo *SGAE*, EU:C:2006:764, 42 punktas ir Sprendimo *Reha Training*, EU:C:2016:379, 47 ir 54 punktai).

Sąvoka „viešas paskelbimas“ apima du kumuliacinius požymius – kūrinio „paskelbimo veiksmą“ ir jo paskelbimą „viešai“ (Teisingumo Teismo sprendimas *AKM*, EU:C:2017:218; Sprendimas *Renckhoff*, EU:C:2018:634; Sprendimo *Nederlands Uitgeversverbond*, EU:C:2019:1111, 61 punktas). Labai svarbus naudotojo vaidmuo ir jo veiksmų sąmoningumas, kai jis, labai gerai žinodamas savo elgesio pasekmes, imasi veiksmų tam, kad suteiktų savo klientams prieigą prie saugomo kūrinio, ir būtent tuomet, kai be šių veiksmų transliuojamas kūrinys tiems klientams būtų nepasiekiamas arba tik sunkiai pasiekiamas (Teisingumo Teismo sprendimo *SCF*, EU:C:2012:140, 82 punktas, Sprendimo *Phonographic Performance Ireland*, EU:C:2012:141, 31 punktas ir Sprendimo *Stichting Brein*, EU:C:2017:456, 26 punktas).

Vien tik imtuvų teikimas labai skiriasi nuo paskelbimo veiksmų, kuriais paslaugų teikėjai savo klientams sąmoningai transliuoja saugomus kūrinius, t. y. papildomai ir sąmoningai siunčia signalą savo įstaigoje įrengtais televizijos arba radijo imtuvais (Teisingumo Teismo sprendimo *Stirn ir SAMI / Fleetmanager*, EU:C:2020:268, 35 punktas ir Sprendimo *Reha Training*, EU:C:2016: 379, 47 ir 54 punktai).

- c. Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui kyla abejonių, ar nagrinėjamu atveju galima preziumuoti, kad buvo atliktas „paskelbimo veiksmas“, kaip tai suprantama pagal pirmiau nurodytus principus, – be to, kad teikė imtuvus, atsakovė tik persiuntė televizijos signalą viešbučiui priklausančiu kabeliniu paskirstymo įrenginiu ir tam turėjo teisę, nes yra licencijuota (dėl to nesiginčijama) kolektyvinio administravimo organizacijų. Atsižvelgiant į tai, kad viešas paskelbimas, kaip jis suprantamas pagal Informacinės visuomenės direktyvos 3 straipsnio 1 dalį, nacionalinėje teisėje suskaidytas į teisę pagal *UrhG* 20b straipsnį („Retransliacija“) ir teisę pagal *UrhG* 22 straipsnį („Transliuojamų kūrinių paskelbimas“), atrodo abejotina, ar apskritai yra pagrįsta remiantis naudotojo veiksmis, kuriuos atlikti jis turi teisę, nes turi licenciją pagal *UrhG* 20b straipsnį, konkrečiai – kabeline retransliacija viešbutyje, daryti išvadą, kad jis tyčia atliko „paskelbimo veiksmą“, kai jo veiksmas, be kita ko, yra tik imtuvų teikimas – ir tai nėra pažeidimo sudėties požymis.

Remiantis Informacinės visuomenės direktyvos 3 straipsnio 1 dalimi, kartais teikiama nuomonė, kad, kalbant apie paskelbimo veiksmą, iš esmės nėra svarbus šaltinio teisėtumas arba neteisėtumas <...>. Visgi tai, atrodo, yra problema dėl to, kad šiuo atveju būtų atskirai vertinami du viešo paskelbimo aspektai pagal Informacinės visuomenės direktyvos 3 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į tai, kad naudojimo teisės šia direktyva yra visiškai suderintos, be to, ja dar ir nustatyta privaloma viršutinė apsaugos lygio riba (Teisingumo Teismo sprendimo <...>, EU:C:2014:76, 37 ir 40 punktai).

Paskelbimo viešumo aspektas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, nagrinėjamu atveju yra, nes viešbutyje svečių būna gana daug ir susidaro vis nauja auditorija, mat viešbučio svečiai tiek kambariuose, tiek sportui skirtoje patalpoje paprastai greitai keičiasi (žr. Teisingumo Teismo sprendimo *SGAE*, EU:C:2006:764, 38, 39 ir 42 punktus ir Sprendimo *Phonographic Performance Ireland*, EU:C:2012:141, 41, 42 ir 51 punktus).

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas toliau nurodytu prejudiciniu klausimu prašo Teisingumo Teismo išaiškinti Informacinės visuomenės direktyvos 3 straipsnio 1 dalį. Teismui kyla abejonų, ar galima preziumuoti „paskelbimo veiksmą“, kai saugomo kūrinio naudotojas turi kabelinės retransliacijos teisę, nes tam įgijo licenciją pagal nacionalinę teisę, o kiti jo veiksmai tėra imtuvų teikimas:

Ar Informacinės visuomenės direktyvos 3 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiama nacionalinės teisės norma arba praktika, pagal kurią fizinių priemonių viešam paskelbimui, kaip antai televizorių viešbučio kambariuose arba sportui skirtoje patalpoje, teikimas laikomas viešu paskelbimu tuomet, kai, nors transliacijos signalas į fizines priemones papildomai persiunčiamas viešbučiui priklausančiu kabeliniu paskirstymo įrenginiu, ši kabelinė retransliacija yra teisėta, nes viešbutis tam turi licenciją?

<...>